

Honismereti évfordulónaptár, 2013.

Adattárunkban az egyes évfordulók a hónapok és napok sorrendjében s azon belül időrendben találhatóak az alábbiak szerint: nap, születés (x) vagy halálozás (†) egyezményes jele, év. A csak évhez köthető események összeállításunk élén, a napra nem datálhatóak az adott hónap elején olvashatóak.

- x 1288. Károly Róbert (Nápoly) magyar király († Székesfehérvár, 1342. július 16.)

- x 1613. Bethlen János (Kisbún) erdélyi kancellár, történetíró († Nagyszében, 1678. február 18. előtt)

JANUÁR

4. x 1863. Apáthy István (Pest) hisztológus, zoológus, MTA lev.tagja († Szeged, 1922. szeptember 27.)
5. x 1913. Molnár István (Galánta) olimp.bajnok vízilabdázó, a Népstadion bementője († Bp., 1983. július 1.)
8. † 1938. Bajza József (Bp.) irodalomtörténész, történész, MTA lev.tagja (x Fugyivásárhely, 1885. január 31.)
9. x 1813. Kuthy Lajos (Érmihályfalva) író, ref.lelkész, MTA lev.tagja († Nagyvárad, 1864. augusztus 27.)
24. x 1763. Édes Gergely (Madar) költő, műfordító, ref.lelkész († Tiszatarján, 1847. október 20.)

FEBRUÁR

1. † 1713. Apafi Mihály (Bécs) erdélyi fejedelem (x Gyulafehérvár, 1676. október 13.)
5. x 1788. Kisfaludy Károly (Tét) író, költő, MTA r.tagja († Pest, 1830. november 21.)
8. x 1888. Korach Mór (Miskolc) vegyész-mérnök, MTA r.tagja († Bp., 1975. november 27.)
10. x 1838. Thewrewk Emil (Pozsony) klasszika-filológus, műfordító, nyelvész, MTA r.tagja († Bp., 1917. február 23.)
12. x 1888. Alszegehy Zsolt (Nagyszombat) esztéta, irodalomtörténész, MTA r.tagja († Bp., 1970. január 14.)
16. x 1863. Justh Zsigmond (Pusztaszentornya) író († Cannes, 1894. október 9.)
16. † 1963. Lajtha László (Bp.) karnagy, népzenekutató, zeneszerző (x Bp., 1892. június 30.)
17. x 1788. Ungvárméti Tóth László (Kistokaj) költő, orvos († Bécs, 1820. augusztus 31.)
17. x 1913. Gyökössy Endre (Rákospalota) író, költő, pszichológus, ref.lelkész († Bp., 1997. november 20.)
19. x 1913. Balogh János (Nagybocskó) ökológus, zoológus, MTA r.tagja († Bp., 2002. augusztus 15.)
20. x 1813. Ormós Zsigmond (Pécska) főispán, műgyűjtő, művészettörténész, MTA lev.tagja († Bp., 1894. november 17.)
22. x 1838. Mathiász János (Ádámföldre) szőlőnemesítő († Kecskemét, 1921. december 3.)
24. 1538. A váradi béke aláírása

28. x 1913. Kálmán Béla (Lakompak) nyelvész, MTA r.tagja († Debrecen, 1997. augusztus 22.)

MÁRCIUS

1. x 1813. Reitter Ferenc (Temesvár) építészmérnök, MTA lev.tagja († Bp., 1874. december 9.)
2. x 1913. Entz Géza (Bp.) művészettörténész († Bp., 1993. március 3.)
7. x 1913. Bognár Rezső (Hódmezővásárhely) kémikus, MTA r.tagja († Bp., 1990. február 4.)
9. x 1913. Böződi György (Bözöd) író, szociográfus, történész († Budakeszi, 1989. november 25.)
10. x 1913. Kovács Imre (Alcsút) politikus, szociológus, újságíró († New York, 1980. október 27.)
11. x 1863. Dóczy József (Miskolc) nótaszerző († Bp., 1913. július 1.)
12. x 1888. Mónus Illés (Balta) politikus, újságíró († Bp., 1944. november 2.)
- 13–18. 1838. Pestet és Buda jelentős részét elöntötte az árvíz
19. x 1813. Vass József (Zalaegerszeg) klasszika-filológus, nyelvész, piarista szerzetes, történész, MTA lev.tagja († Buda, 1873. január 13.)
20. 1488. Thuróczy János krónikájának kinyomtatása
20. † 1888. Somogyi Károly (Esztergom) kanonok, MTA lev.tagja (x Tiszaföldvár, 1811. április 1.)
22. † 1963. Székely Mihály (Bp.) operaénekes (x Jászberény, 1901. május 8.)
23. x 1938. Ecsedy Ildikó (Ungvár) műfordító, nyelvész, orientalista, sinológus († Bp., 2004. február 5.)
24. x 1788. Frank Ignác (Nagykároly) jogász, MTA lev.tagja († Bécs, 1850. március 2.)
25. † 1913. Hampel József (Bp.) régész, MTA r.tagja (x Pest, 1849. november 10.)
26. † 1713. Esterházy Pál (Kismarton) költő, műgyűjtő, nádor (x Kismarton, 1635. szeptember 7.)
27. † 1613. Báthori Zsigmond (Libokovics) erdélyi fejedelem (x Várad, 1572. április ?)
28. x 1913. Hahn István (Bp.) ökortörténész, vallástörténész, MTA r.tagja († Bp., 1984. július 26.)
29. 1338. Károly Róbert elrendelte új, állandó értékű aranyérem verését
30. x 1763. Pethe Ferenc (Büdszentmihály) grafikus, mezőgazdász († Szilágysomlyó, 1832. február 22.)
30. 1988. Budapesten megalakult a Fiatal Demokraták Szövetsége (FIDESZ)

31. x 1813. Guyon Richárd (Bath) honvéd tábornok (1848/49) († Hárem Iszkeleszi, 1856. október 12.)
31. x 1888. Fitz József (Oravicabánya) irodalomtörténész, könyvtáros, nyomdatörténész († Bp., 1964. szeptember 12.)

ÁPRILIS

3. x 1888. Horváth Henrik (Szászhermány) művészettörténész, MTA r.tagja († Bp., 1941. január 15.)
9. x 1863. Rátz László (Sopron) matematikus, pedagógus († Bp., 1930. szeptember 30.)
12. † 1763. Hermányi Dienes József (Nagyenyed) író, ref. lelkész, első jelentős m. anekdotagyűjtő (x Olasztelek, 1699. szeptember 26.)
14. † 1838. Karacs Ferenc (Pest) mérnök, rézmetsző, térképész (x Püspökladány, 1770. március 16.)
18. x 1913. Szigeti Kilián Miklós (Szombathely) benecés szerzetes, zenetörténész († Győr, 1981. december 26.)
24. x 1913. Jékely Zoltán (Nagyenyed) író, költő, műfordító († Bp., 1982. március 19.)
25. 1938. Bíró László bejelentette golyóstoll-szabaldalmát Töltőtoll néven
28. x 1838. Hunyady Jenő (Pest) matematikus, MTA r.tagja († Bp., 1889. december 26.)
29. x 1863. Kollányi Ferenc (Szentpéter) egyháztörténész, kanonok, MTA r.tagja († Bp., 1933. május 1.)

MÁJUS

1. x 1838. Zsilinszky Mihály (Békéscsaba) főispán, történész, MTA r.tagja († Bp., 1925. október 4.)
3. x 1888. Homonnay Tivadar (Kalocsa) jogász, Bp. főpolgármestere († Bp., 1964. június 30.)
5. † 1588. Blandrata György (Gyulafehérvár) orvos, unitárius vallás egyik megalapítója (x Saluzzo, 1515)
7. † 1963. Baktay Ervin (Bp.) író, műfordító, művészettörténész, orientalista (x Dunaharaszti, 1890. június 24.)
9. x 1763. Batsányi János (Tapolca) költő, MTA lev.tagja († Linz, 1845. május 12.)
14. x 1838. Myskovszky Viktor (Bártfa) építész mérnök, festőművész, művészettörténész, régész, MTA lev.tagja († Kassa, 1909. november 2.)
15. x 1713. Hell József Károly (Széklakna) bányamérnök, feltaláló, gépészmérnök († Selmecbánya, 1789. március 11.)
17. x 1788. Somssich Ignác (Sárd) főispán, királyi személynök, MTA ig.tagja († Mike, 1849. augusztus 29.)
19. † 1838. Schuster János (Pest) kémikus, orvos, MTA r.tagja (x Pécs, 1777. május 7.)
19. † 1913. Korányi Frigyes (Bp.) belgyógyász, MTA lev.tagja (x Nagykálló, 1827. december 20.)
21. x 1863. Winkler Lajos (Arad) gyógyszerész, vegyész mérnök, MTA r.tagja († Bp., 1939. április 14.)

24. x 1813. Kmety György (Felsőpokorágy) honvéd tábornok (1848/49) († London, 1865. április 25.)

JÚNIUS

1. x 1913. Sötér István Kelemen (Szeged) író, irodalomtörténész, kritikus, műfordító, egyet. tanár, irod.tud.dokt., MTA r.tagja († Bp., 1988. október 7.)
2. x 1863. Ráth Zoltán (Győr) közgazdász, statisztikus, MTA lev.tagja († Csanak, 1902. augusztus 6.)
3. † 1938. Baross László (Bánkúpuszta) növénynevelő, „bánkúti búzák atyja” (x Felsőzsember, 1865. október 16.)
4. † 1888. Deák Farkas (Marosvásárhely) író, történész, MTA r.tagja (x Marosvásárhely, 1832. április 4.)
6. x 1913. Gobbi Hilda (Bp.) színész († Bp., 1988. július 13.)
7. † 1938. Dsida Jenő (Kolozsvar) költő, műfordító (x Szatmárnémeti, 1907. május 17.)
7. † 1938. Nádler Róbert (Bp.) festőművész, iparművész (x Pest, 1858. április 22.)
8. x 1913. Jagamas János (Dés) népzene kutató, zeneszerző, zenetörténész († Kolozsvar, 1997. szeptember 15.)
15. x 1763. Berzeviczy Gergely (Nagyolomnic) közgazdász, utazó, ügyvéd († Kakaslomnic, 1822. február 23.)
22. x 1913. Weöres Sándor (Szombathely) költő, műfordító († Bp., 1989. január 22.)
29. x 1838. Szily Kálmán (Izsák) fizikus, nyelvész, tudománytörténész, MTA r.tagja, MTA főtitk. († Bp., 1924. július 24.)
30. † 1963. Papp Károly (Tápióság) geológus, MTA lev.tagja (x Tápióság, 1873. november 4.)

JÚLIUS

1788. Kassán megindult a „Magyar Museum”, az első önálló magyar nyelvű évnegyedes folyóirat
2. x 1938. Szilágyi Domokos (Nagysomkút) költő, műfordító († Kolozsvar, 1976. október 27.)
5. x 1863. Földváry Tibor (Ótvevény) műkorecsolyázó, m.sport első Európa-bajnoka († Bp., 1912. március 27.)
6. † 1988. Péchy Blanka (Bp.) előadóművész, író, műfordító, színész, főisk.tanár (x Pécs, 1894. szeptember 21.)
9. x 1913. Scheiber Sándor (Bp.) rabbi, történész († Bp., 1985. március 3.)
11. x 1863. Arany Dániel (Pest) matematikus, pedagógus († Bp., 1945. január ?)
16. x 1813. Rózsa Sándor (Szeged) betyár († Szamosújvár, 1878. november 22.)
16. x 1888. Török Gyula (Simánd) író, újságíró († Bp., 1918. október 20.)
17. x 1913. Hazai Kálmán (Marosvásárhely) edző, olimp.bajnok vízilabdázó († Koppenhága, 1996. december 21.)
20. x 1938. Lehotka Gábor (Vác) orgonaművész, zeneszerző († Vác, 2009. december 29.)

21. 1763. Létrehozták az első állami árvaházat
 23. x 1863. Bródy Sándor (Eger) író, publicista, szerkesztő, újságíró († Bp., 1924. augusztus 12.)
 26. x 1913. Szőnyi István (Bánlak) festőművész († Bukarest, 1967. december 7.)
 29. x 1913. Szőkefalvi-Nagy Béla (Kolozsvár) matematikus, MTA r.tagja († Szeged, 1998. december 21.)
 29. † 1963. Kelemen Lajos (Kolozsvár) levéltáros, történész, MTA külső tagja (x Marosvásárhely, 1877. szeptember 30.)
 30. x 1913. Dávid Antal (Kézdivásárhely) író, újságíró († Bp., 1988. július 26.)
 31. x 1913. Kosáry Domokos (Selmecbánya) történész, MTA r.tagja, MTA eln. († Bp., 2007. november 15.)

AUGUSZTUS

2. † 1813. Diószegi Sámuel (Debrecen) botanikus, ref.lelkész (x Debrecen, 1760. december 29.)
 3. x 1863. Gárdonyi Géza (Agárdpuszta) író, újságíró, MTA lev. és t.tagja († Eger, 1922. október 30.)
 8. † 1963. Ámi Lajos (Apagy) mesemondó (x Vásárosnamény, 1886. október 2.)
 9. † 1913. Szinnyei József (Bp.) bibliográfus, irodalomtörténész, MTA lev.tagja (x Rév-Komárom, 1830. március 18.)
 15. † 1038. I. István (?) magyar király (x Esztergom, 969)
 20. 1963. Aporliget bekapcsolásával befejeződött a magyarországi falvak villamosítása
 22. † 1888. Trefort Ágoston (Bp.) művelődéspolitikus, MTA eln. (x Homonna, 1817. február 7.)
 23. x 1813. Simor János (Székesfehérvár) bíboros, esztergomi érsek, hercegprímás, MTA ig.tagja († Esztergom, 1891. január 23.)
 24. † 1838. Kölcsey Ferenc (Cseke) költő, kritikus, MTA r.tagja (x Szódemeter, 1790. augusztus 8.)
 25. 1938. Pethő Sándor megalapította a „Magyar Nemzet” című napilapot
 26. x 1913. Bulla Elma (Selmecbánya) színész († Bp., 1980. május 14.)
 27. † 1838. Nyíry István (Sárospatak) filozófus, matematikus, MTA r.tagja (x Átány, 1776. május 9.)
 28. x 1863. Lenhossék Mihály (Pest) anatómus, MTA ig., r. és t.tagja († Bp., 1937. január 26.)
 29. † 1938. Karinthy Frigyes (Siófok) író, költő, kritikus, műfordító (x Bp., 1887. június 25.)

SZEPTEMBER

3. x 1813. Eötvös József (Buda) író, művelődéspolitikus, MTA eln. († Pest, 1871. február 2.)
 5. x 1913. Donáth Ferenc (Jászárokszállás) agrárkőgazdász, politikus, újságíró († Bp., 1986. július 15.)
 7. x 1913. Papp Bertalan (Tiszaföldvár) kétszeres olimpiai bajnok kardvívó († Bp., 1992. augusztus 8.)

11. † 1063. I. Béla (Rábca vidéke) magyar király (x ?, 1016. április ?)
 12. x 1888. Tersánszky Józsi Jenő (Nagybánya) író († Bp., 1969. június 11.)
 15. † 1913. Vámbéry Ármin (Bp.) orientalista, utazó, MTA r.tagja (x Dunaszerdahely, 1832. március 19.)
 17. x 1863. Szabó István (Erdősokonya) politikus, földművelési miniszter († Erdősokonya, 1924. november 1.)
 22. x 1863. Herczeg Ferenc (Versec) író, újságíró, MTA r.tagja († Bp., 1954. február 24.)
 27. † 1913. Teleki Géza (Bp.) politikus, MTA ig.tagja, M.Tört.Társ.eln. (x Dés, 1843. szeptember 28.)
 28. 1213. Meggyilkolták Gertrúd királynét
 30. x 1913. Gombos Gyula (Temesvár) író, irodalomtörténész, szerkesztő, újságíró († Bp., 2000. december 5.)

OKTÓBER

1. x 1713. Ráday Gedeon (Ludány) író, költő, mecénás, műgyűjtő († Pécel, 1792. augusztus 6.)
 8. x 1913. Rónay György (Bp.) író, irodalomtörténész, költő, műfordító († Bp., 1978. április 8.)
 9. x 1813. Somhegyi Ferenc (Bánd) piarista szerzetes, történész, MTA lev.tagja († Bp., 1879. július 1.)
 13. x 1813. Henszlimann Imre (Kassa) építészmérnök, művészettörténész, MTA r.tagja († Bp., 1888. december 5.)
 14. 1763. Esterházy Károly Egerben megalapította a liceumot
 14. x 1813. Török József (Alsóvárad) sebész, MTA r.tagja († Debrecen, 1894. március 14.)
 18. x 1888. Vasváry Ödön (Szeged) ref.lelkész, történész († Washington, 1977. július 12.)
 23. 1613. Bethlen Gábor erdélyi fejedelemmé választása
 23. † 1863. Waltherr László Imre (Tarcal) nyelvész, történész, MTA lev.tagja (x Tarcal, 1788. november 1.)
 26. x 1888. Eckhardt Tibor (Makó) jogász, politikus († New York, 1972. szeptember 3.)
 27. † 1613. Báthori Gábor (Várad) erdélyi fejedelem (x Várad, 1589. augusztus 15.)
 28. x 1863. Fényes Samu (Tállya) filozófus, író, szociológus, ügyvéd († Bécs, 1937. augusztus 29.)
 29. x 1863. Kőrösfői-Kriesch Aladár (Buda) festőművész, iparművész († Bp., 1920. június 16.)

NOVEMBER

1. x 1788. Waltherr László Imre (Tarcal) nyelvész, történész, MTA lev.tagja († Tarcal, 1863. október 23.)
 2. 1938. Az első bécsi döntés alapján Magyarország visszakapta a Felvidék és Kárpátalja déli övezetét
 4. x 1913. Vörösváry István (Szentendre) könyvkidő, szerkesztő, újságíró († Toronto, 1993. december 8.)

6. x 1913. Kollányi Ágoston (Esztergom) filmrendező († Bp., 1988. május 7.)
10. x 1863. Kálnoki Izidor (Sümege) író, műfordító, újságíró († Bp., 1930. november 28.)
12. x 1913. Nagy Endre (Szöny) vadász, zoológus († Tapolca, 1994. július 12.)
14. x 1913. Mollay Károly (Sopron) helytörténész, művészettörténész, nyelvész († Bp., 1997. április 3.)
14. † 1913. Weinek László (Prága) csillagász, MTA lev.tagja (x Buda, 1848. február 13.)
16. 1888. A Magyar Testgyakorlók Köre (MTK) alakuló közgyűlése Budapesten
17. x 1813. Ihász Dániel (Nagydém) honvéd alezredes (1848/49), olaszországi magyar légió parancsnoka († Collegno al Baraccone, 1881. április 10.)
17. 1888. Felavatták az újjáépített veszprémi Petőfi Színházat
18. x 1663. Köleséri Sámuel (Szendrő) orvos, teológus, természettudós († Nagyszében, 1732. december 24.)
18. x 1863. Bódis Jusztin János (Türje) bencés szerzetes, irodalomtörténész, klasszika-filológus, MTA lev.tagja († Komárom, 1921. július 31.)
23. x 1863. Hadik János (Pálóc) politikus, miniszterelnök († Bp., 1933. december 10.)
23. † 1863. Láng Adolf Ferenc (Nyitra) botanikus, gyógyszerész, MTA lev.tagja (x Pest, 1795. július 1.)
24. x 1863. Petz Gedeon (Harka) filológus, germanista, irodalomtörténész, nyelvész, MTA r. és t.tagja († Bp., 1943. december 21.)
24. † 1988. Szűcs Jenő (Leányfalu) történész, egyetemen, törttud.dokt. (x Debrecen, 1928. július 13.)
26. 1963. Bekapcsolták a százhalombattai hőerőmű első gépegyységét
27. x 1913. Benda Kálmán (Nagyvárad) történész, MTA r.tagja († Bp., 1994. március 13.)
27. 1988. A Magyar Vöröskereszt javaslatára első ízben szervezték meg a Vértanúk Napját Magyarországon
30. † 1963. Komjáthy Aladár (Bp.) író, költő (x Újpest, 1894. május 24.)
5. † 1888. Henszlmann Imre (Bp.) építézmérnök, művészettörténész, MTA r.tagja (x Kassa, 1813. október 13.)
6. † 1888. Hunfalvy János (Bp.) ev.lelkedész, geográfus, statisztikus, MTA r.tagja (x Nagyszalók, 1820. január 21.)
6. x 1888. Szakasits Árpád (Bp.) politikus, köztársasági elnök († Bp., 1965. május 3.)
7. x 1913. Szántó Piroška (Kiskunfélegyháza) festőművész, grafikus, író, műfordító, textilművész († Bp., 1998. augusztus 2.)
8. x 1538. Istvánffy Miklós (Kisasszonyfalva) alnádor, költő, történetíró († Vinica, 1615. április 1.)
9. x 1838. Pekár Imre István (Rozsnyó) feltaláló, gépészmérnök, közgazdász, MTA t.tagja († Bp., 1923. július 12.)
9. x 1888. Tóth Zoltán (Bp.) fegyvertörténész, MTA r.tagja († Bp., 1958. június 12.)
10. x 1888. Petz Aladár (Győr) műgyűjtő, sebész († Győr, 1956. február 27.)
10. x 1913. Takács Paula (Palermo) operaénekes († Bp., 2003. augusztus 27.)
10. 1963. Wigner Jenő kapta a fizikai Nobel-díjat
13. x 1888. Obermayer Ernő (Somlószőlős) agrármérnök, vegyészmérnök, MTA lev.tagja († Szeged, 1969. május 27.)
15. x 1738. Schönwisner István (Eperjes) kanonok, numizmatikus, régész († Nagyvárad, 1818. szeptember 26.)
16. x 1913. Kovács István (Bp.) fizikus, MTA r.tagja († Bp., 1996. június 8.)
17. † 1888. Paur Iván (Sopron) honvéd őrnagy (1848/49), levéltáros, régész, történész, ügyvéd, MTA lev.tagja (x Kismarton, 1805. június 21.)
18. x 1863. Bogdánfy Ödön (Torda) vízepítő mérnök († Bp., 1944. március 13.)
18. x 1913. Gyóni Mátyás (Bp.) bizantinológus, történész, MTA lev.tagja († Bp., 1955. szeptember 28.)
21. † 1888. Zsigmondy Vilmos (Bp.) bányamérnök, geológus, MTA lev.tagja (x Pozsony, 1821. május 14.)
23. x 1913. Anna Margit (Borota) festőművész, grafikus († Bp., 1991. június 3.)
24. x 1888. Kertész Mihály (Bp.) kétszeres Oscar-díjas filmrendező, színész († Hollywood, 1962. március 10.)
27. † 1863. Dreher Antal (Klein-Swechat) a m. sörgyártás egyik úttörője (x Bécs, 1810. június 7.)
28. x 1838. Kuun Géza (Nagyszében) nyelvész, orientalista, MTA ig., lev. és t.tagja († Bp., 1905. április 10.)

DECEMBER

2. † 1888. Lenhossék József (Bp.) anatómus, MTA r.tagja (x Buda, 1818. március 20.)
3. x 1863. Vízaknai Antal (Úrög) demográfus, statisztikus, MTA lev.tagja († Rácváros, 1911. november 29.)

© Magyar Biográfiai Index Bt., 2012.

Összeállította: *Németh Tibor*, a celldömölki Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár Kresznerics Ferenc Könyvtárának vezetője a „Magyar Életrajzi Kalauz” adatbázis alapján.

A teljes, több mint 3000 tételes anyag az Interneten alábbi címen érhető el 2012. december 1-től:
<http://www.cellbibli.hu>